

"שליחי קצין-העיר על הסף"

יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל, הר הרצל, 13 באפריל 1994

משפחות יקרות, ממה מורכבים חייו של אדם? ממה? מרגעים שהטבע יצר אותם: רגע הלידה, רגע המוות בבוא היום. ממה מורכבים חייו של יהודי? גם מרגעים יפים של מסורת שהלכה איתנו אלפי שנים: הרגע של ברית-המילה, הבר-מצווה, מעמד החופה. אך יש רגע אחד, דקה אחת, שאינם חלק ממהלך הבריאה ולא חלק מהמסורת היהודית והוא, לדאבון-לב, כולו ישראלי, כולו שלנו: הרגע שבו מצלצל הפעמון בדלת, הרגע שבו עומדים שליחי קצין-העיר של צה"ל על הסף, הרגע שבו אין צורך עוד לומר מילה, הרגע שבו העיניים אומרות הכל.

משפחות יקרות, הרגע הזה עבר עליכן, ואתן, אני יודע, תלכו עמו עד יום אחרון: זהו הרגע שבו נגמרים כל החלומות, זה הרגע שבו מתנפצות כל התקוות, נשברים כל הרצונות, הרגע שבו נגמר הכל - ושם דבר שהיה לפני לא יחזור להיות כמו שהיה: העולם מתהפך, ויחד עם קריאות השבר והדמעות מתחיל המסע העצוב היומיומי, הכואב, אל חיים אחרים שאין בהם יום ואין בהם לילה, שרק תמונות העבר מלוות אותם כזיכרון לימים אחרים שהיו. את הרגע הנורא ההוא ידעו כמעט שמונה-עשר אלף משפחות בישראל, מדינה שלא ידעה כמעט אף יום אחד של שקט ושלווה בתולדותיה.

משפחות יקרות, אנו עושים בימים אלה כל שאפשר לשים קץ למלחמות, כדי שעוד משפחות בישראל לא יעמדו מול צלצול הפעמון בדלת, מול שליחי היגון, מול השבר הנורא. אלה ימים קשים לישראל: הטרור גובר, גם היום שילמו יהודים וישראלים בחייהם, אויבי השלום מנסים לחבל, ומעבר לשפיכת הדמים ומכוניות התופת, אנו מנסים להושיט יד לשלום, לחדול מן השכול. חרף הקשיים, אנו ממשיכים במסע אל השלום.

משפחות יקרות, קריית הדממה הזו שותקת. האבנים אינן יכולות לדבר ואיש אינו רשאי לדבר בשם הבנים והבנות שמצאו כאן מנוחה אחרונה. אך רק זאת אנו יודעים: על ההר השותק הזה נחים הנפלאים והיפים שבבנינו ובנותינו, אנשי חיל, שהלכו אל האש ואל מותם

בלי שום זהות פוליטית: לא ימין ולא שמאל, לא דתיים ולא חילוניים, לא "ארץ-ישראל השלמה" ולא "שלום עכשיו". כאן נח עם ישראל את מנוחתו האחרונה, עייף מן ההרג, חולם שלום, אך אם יידרש שוב, יחזור אל קווי האש, כדי להגן על חייו. איש אינו רשאי לדבר בשם הבנים והבנות כאן - גם לא אנחנו. ואולי נוכל לבקש? לבקש שלום בתוכנו, למצוא את המאחד בינינו, את שיתוף הפעולה לקראת ימים גורליים וקשים.

יש לנו הרבה לזכות בו, הרבה גם לאבד. אולי נראה באחדות, בנפש החפצה, בלב הפתוח, ביד המושטת, את צואת הילדים?

משפחות יקרות, מה אומר לכן? רק זאת: יחד איתכן אנו נעשה הכול כדי שביום הזיכרון הבא לחללי מערכות ישראל נדע פחות כאב ולא תצטרפנה אלינו ולכאן - להר הדמעות הזה - משפחות נוספות.

יהי זכרם ברוך.